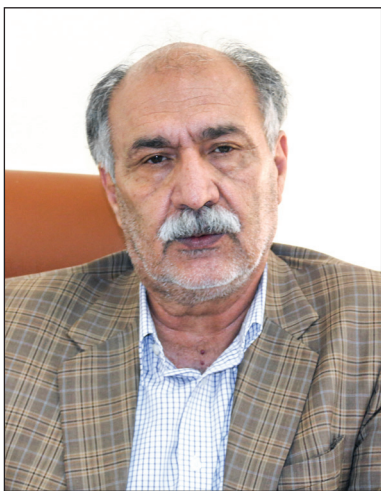

ذبیح‌الله خوارزمی، نماینده کارفرمایان در هیات‌های تجدیدنظر تشخیص مطالبات:

واردات بی‌رویه تاب و توان تولیدگران را می‌گیرد

ذبیح‌الله خوارزمی، فعال اقتصادی و نماینده کارفرمایان در هیات‌های تجدیدنظر تشخیص مطالبات تأمین اجتماعی استان، بالا بودن هزینه‌های تولید در کنار واردات بی‌رویه محصولات که امکان تولید در داخل کشور را دارند، رمق تولیدگران را گرفته و کار به جایی رسیده که اکثر بنگاه‌های اقتصادی استان، تعطیل یا نیمه‌تعطیل اند. گفت‌وگوی ویژه‌نامه استانی آنتیپو با این فعال اقتصادی استان کرمان را در ادامه بخوانید.

کشور ترکیه وارد می‌شود. تولیدکنندگان داخلی، مواد اولیه این صنوعات را با تعرفه ۱۵ درصدی وارد می‌کنند و هزینه‌های تولید را نیز باید در نظر بگیریم. اما همین محصولات تولید شده در خارج هم با تعرفه ۱۵ درصدی وارد می‌شوند، علاوه بر جذابیت‌هایی که اضافه بر محصولات داخلی دارند، مانند اینکه گفته می‌شود این محصول خارجی است، همه واحدهای تولیدی این مشکلات را دارند. برخی واردکنندگان هم متأسفانه در واردات مواد اولیه بدظهوری می‌کنند و مشکلات زیاده‌تر می‌شود.

■ یعنی به اسم یک کالا، کالای دیگر وارد می‌کنند؟

بله. به خاطر اختلاف در تعرفه‌ها و ارزش مبادله‌ای، هم از رانت ارزش مبادله‌ای استفاده می‌شود و هم از تعرفه کمرگی.

■ به هر حال به نظر می‌رسد سازمان تأمین اجتماعی با در نظر گرفتن وظایفی که در حمایت از نیروی کار بر عهده دارد، در حد توان خود با کارفرمایان و فعالان اقتصادی تعامل داشته باشد.

بله همین‌طور است. در سال‌های اخیر مدیران استانی تأمین اجتماعی تعامل خوبی با کارفرمایان و کارگران برقرار کرده‌اند، دغدغه‌ها را می‌شنوند و به کار می‌بندند. همین موارد باعث شد که بخش عمده مشکلات فرایند حسابرسی بیمه‌ای حل شود. در بخش خدمات درمانی نیز اگر نخواهیم از حق بگذریم، به نظر من تأمین اجتماعی موفق بوده و تا حدودی توانسته دغدغه کارگران را کم کند و کم شدن دغدغه کارگران از عوامل موثر در بهبود فضای کسب‌وکار است.

■ البته سازمان تأمین اجتماعی نیز این روزها مانند اکثر صندوق‌های بیمه‌گر اجتماعی با مسائل و چالش‌هایی در زمینه تأمین منابع روبه‌رو است. یکی از مواردی که چالش‌های زیادی برای سازمان ایجاد کرده، بحث بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور است. دیدگاه شما به عنوان نماینده بخشی از فعالان اقتصادی در این باره چیست؟

فردی که زودتر بازنشسته می‌شود، کمتر حق بیمه می‌پردازد و از آن طرف زودتر مستعمری می‌گیرد و متأسفانه عموماً هم به بازار کار بازمی‌گردد و جای نیروی دیگری را پر می‌کند. کارفرمایان با بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور مخالفت دارند؛ چراکه باید حق بیمه ۴ درصدی بیشتری بپردازند و نیروی مجرب و دارای سابقه را از دست بدهند. کدام عقل سلیم این را می‌پذیرد؟ در کمیته‌های

این پرونده‌ها، پروسه رسیدگی را کند می‌کند و هر دو طرف یعنی هم پیمانکار و هم تأمین اجتماعی ضرر می‌کنند؛ چراکه دیرتر به مطالبات خود می‌رسند.

ما همین مشکلات را با سازمان امور مالیاتی و بخش‌های بازرگانی هم داریم. مثلاً در کارخانه‌ای که من مدیریت آن را برعهده دارم، فویل آلومینیوم تولید می‌کنیم در صورتی که همین محصول با قیمت بسیار کمتر با نرخ ارز مبادله‌ای به کشور وارد می‌شود و محصول تولیدی من، توان رقابت با آن را ندارد. جالب است بدانید که قیمت این محصول وارداتی در بازار، حتی کمتر از هزینه‌ای است که من تولیدکننده داخلی باید برای خرید مواد اولیه بپردازم. منظور من این است که متأسفانه هزینه‌های تولید در کشور ما بالاست و از طرف دیگر، واردات بی‌رویه و امتیازهایی که به واردکنندگان داده می‌شود، رمق تولیدکنندگان را گرفته است. دوگانگی نرخ ارز نیز مشکلاتی برای واحدهای صنعتی و تولیدی به وجود می‌آورد. واحدهای تولیدی و صنعتی با بانک‌ها هم مشکلات زیادی دارند. برخی بانک‌ها به‌رغم اینکه باید شریک تجاری واحدهای صنعتی باشند، عملاً خود در مقابل این واحدها قرار گرفته‌اند. آنها فقط به دنبال سود خود هستند و کاری به بازار و فروش رفتن یا نرفتن محصولات ندارند و اگر پرداخت مطالبات‌شان به تعویق افتد، بدون توجه به شرایط تولیدکننده، فقط جریمه دیرکرد می‌گیرند. یعنی فضای کسب‌وکار به علل مختلفی تیره‌تر شده و اکثر کارخانجات مناطق صنعتی کرمان تعطیل شده‌اند.

■ البته تصویری که مدیرکل کار استان از فضای کسب‌وکار و نرخ بیکاری استان ارائه کردند، به این اندازه تیره‌تر نبود.

عجیب نیست اگر مسئولان بگویند وضعیت خوب است. من حاضرم همین الان با شما به شهرک صنعتی شماره ۲ کرمان برویم تا ببینید چند واحد تولیدی در این شهرک فعال‌اند و چقدر از واحدهای فعال با ظرفیت بالا و مورد انتظار خود در حال تولید هستند. من از جلسه دو هفته قبل با وزیر محترم صنعت، نقل قول می‌کنم که در آنجا گفته شد فقط ۲۰ درصد واحدهای تولیدی و صنعتی استان فعال‌اند. یکی از واحدهای اقتصادی فعال استان که اتفاقاً وزیر صنعت نیز از آن بازدید کرد، سه کارخانه دارد که در یکی از کارخانه‌ها تولید در حد ۵ درصد ظرفیت است؛ به دلیل اینکه این واحد تولیدی ظروف چندلایه مقوایی تولید می‌کند و اکثر ظروف مصرفی در بازار از

■ اگر موافق باشید می‌خواهیم این گفت‌وگو را از چالش‌های فضای کسب‌وکار آغاز کنیم. به عنوان نماینده بخشی از فعالان اقتصادی استان، عمده چالش‌های موجود را چه مواردی می‌دانید؟

چالش بزرگ کارفرمایان، رعایت نشدن قوانین و حتی در مواردی صدور بخشنامه‌هایی است که بعضاً مغایر قانونند. به‌طور مثال در ماده ۱۴ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی، سازمان تأمین اجتماعی موظف شده حق بیمه کارکنان قراردادهای پیمانکاران طرح‌های عمرانی و غیرعمرانی با مصالح یا بدون مصالح را بر مبنای فهرست ارائه‌شده توسط پیمانکاران دریافت کند و اعمال هرگونه روش دیگری غیر از روش مندرج در این ماده، ممنوع است. سازمان تأمین اجتماعی مکلف است طبق این بند قانونی، مفادحساب پیمانکاران را صادر کند و هرگونه اعمال ضریب، ممنوع است اما در مواردی در برخی واحدهای اجرایی، شاهد رفتارها و تفاسیر سختگیرانه از دستورالعمل‌های داخلی هستیم که با روح قوانین در تناقض است.

■ البته پرسش ما متوجه چالش‌های کلان فضای کسب‌وکار بود، اما با توجه به اینکه شما به نحوه ارتباط فعالان اقتصادی با سازمان تأمین اجتماعی اشاره کردید، لازم به تأکید است که بر اساس تبصره همین بند قانونی در صورت عدم ارسال دقیق لیست بیمه توسط پیمانکار و عدم انجام تعهدات پیمانکار طبق ماده (۱۴۸) قانون کار و مواد (۲۸) و (۲۹) قانون تأمین اجتماعی و شکایت نیروی کار، سازمان می‌تواند بر اساس مقررات قانون تأمین اجتماعی عمل کند.

بله. اما قبول کنید که برخی شعب تأمین اجتماعی به صورت سلیقه‌ای قوانین و بخشنامه‌ها را اجرا می‌کنند. البته وضعیت کنونی بهتر از گذشته است. مثلاً تا همین چند سال قبل تأمین اجتماعی حساب‌های ۱۰ ساله پیمانکاران را حسابرسی می‌کرد در صورتی که چنین چیزی در قانون وجود نداشت. حتی در مواردی که شعب برای کارفرمایان برگ تشخیص مطالبات صادر می‌کنند، چون در مواردی بخشنامه‌های خود سازمان هم رعایت نمی‌شود، فرایند رسیدگی و صدور رای طولانی می‌شود. پیمانکاران برای دریافت مطالبات خود باید مفادحساب بیمه‌ای به کارفرمایان ارائه کنند اما در بسیاری موارد، صدور مفادحساب در تأمین اجتماعی به مشکل می‌خورد و پرونده‌هایی تشکیل و به هیات‌های تشخیص و تجدیدنظر مطالبات می‌رود و تعداد زیاد

متأسفانه هزینه‌های تولید در کشور ما بالاست و واردات بی‌رویه و امتیازهایی که به واردکنندگان داده می‌شود، رمق تولیدکنندگان را گرفته است. دوگانگی نرخ ارز نیز مشکلاتی برای واحدهای صنعتی و تولیدی به وجود می‌آورد